

Borgbjerg: Det er kun en kort Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Drachmann om Værditolden. Værditoldens Formaal er naturligvis — det har alle alle Dage været enige om — ved Lettelse af Tolden paa de tungere og grovere Varer at skaffe den store almindelige Befolkning Lettelse i dens Forbrug, mod at saa de lettere og dermed finere, de dyrere Varer faar en noget forøget Told eller Skat. Dette Formaal kan naturligvis ogsaa fremmes paa en anden Maade, det har jeg tidt udtalt mig om, baade i Udvalg og her i Salen, nemlig ved langt stærkere Graduering af Toldsatserne end den, vi kender efter Toldloven af 1908. Det er der i og for sig intet til Hinder for. Men naar saa det ærede Medlem Hr. Drachmann siger, at saa skulde vi have prøvet den Vej, tror jeg, at han som Virkelighedspolitiker vil erkende, at det havde været haabløst, hvis vi i 1921 havde anbefalet denne Vej: en meget stærkere Graduering af Toldsatserne, i Stedet for en 300—400 Toldpositioner, maaske 1 000 eller 2 000 Toldpositioner, noget, de gamle Frihandelsmænd fra Kødets Tid meget nødig vilde være gaaet ind paa, maaske mere af formelle end af reelle Grunde. Det kan være, de tog fejl, men jeg tror ikke, den nævnte Vej lettere, bedre eller hurtigere havde ført til Maalet, nemlig en positiv gennemført Toldreform, end Værditoldens Vej. Og er der sket nogen Fejl der, maa jeg rigtignok fremdeles vende det mod det ærede Medlems eget Parti; har det været en Fejl, at vi i Aarene 1920 og 1921 har tænkt os Muligheden af midlertidigt at kunne hjælpe en paa Grund af Tidernes ekstraordinære Vanskeligheder nøddested Industri gennem Værditolden og kun under Værditoldens Form, saa har det ærede Medlems eget Parti en Hovedskyld derfor. For man kommer ikke bort fra, at dette Partis Landsraadmøde i November 1920 tænkte sig den Vej som en god Mulighed, idet de vedtog, vistnok enstemmigt, den Udtalelse: Tiden er inde til at tage under grundig Overvejelse, i hvor stort Omfang Vægttold kan afløses af Værditold. Alt, hvad det ærede Medlem har sagt til mig om Klarhed eller Ikke-Klarhed, om Kløgt eller Ikke-Kløgt, rammer i Virkeligheden hans eget Parti paa Grund af denne Udtalelse. Jeg tror, det havde været baade kløgere og ærligere — de to Ting strider ikke imod hinanden —, om det ærede Medlems Parti havde fortsat disse Betragtninger, som de var inde paa i November 1920, og havde lagt dem til Grund for deres Del-

tagelse i Toldforhandlingerne i 1921, 1922 og 1923.

Finansministeren (N. Neergaard):

Jeg ved mig fuldkommen i Overensstemmelse med min toldpolitiske Fortid, naar jeg hævder, at ved en Toldrevision kan man ikke ganske pedantisk linealret fastholde dette: Ingen Forhøjelse af Beskyttelsen. Ganske det samme gjorde jeg gældende i 1908. Ogsaa den Gang stod jeg i alt Fald delvis overfor en Opposition, der førte sin Polemik mod Toldloven ud fra, hvad jeg vilde kalde ultrateoretiske Betragtninger. Hver Gang der kunde paavises den mindste Forhøjelse af en Told, enten det var paa en Luksusvare eller det var begrundet i en fornuftig Regulering af Toldsatserne eller ej, anholdt man det og sagde: Her er en Toldforhøjelse, altsaa er det en protektionistisk Toldlov. Men jeg erindrer ganske tydeligt, at der i Toldloven af 1908 af Reguleringsgrunde og Luksusbeskatningsgrunde blev indført saadanne Forhøjelser, som man naturligvis ikke kunde nægte ogsaa virkede som en Beskyttelse for den paagældende danske Industri, men en Beskyttelse, der ikke kom til at berøre Toldsatsernes fiskale Virkninger, altsaa en Beskyttelse, der ikke paa nogen Maade holdt Indførselen ude.

Som et Eksempel paa en saadan Ændring af Toldsatserne i 1908 kan jeg nævne Møbler af Egetræ. Der var et fuldkommen urimeligt Misforhold mellem Tolden paa Egetræsmøbler, der havde mere Luksuskarakter, og Møbler af anden Art. Tolden paa Egetræsmøbler blev derfor noget forhøjet. Det er ganske det samme, som der er gjort her, hvor det drejer sig om Luksusmøbler. Og hvad Møbelindustriens Stilling angaar, tror jeg, uanset hvor velvillige Ord end „Tidsskrift for Industri“ har udtalt om de Forandringer, der er sket — og man maa jo altid være taknemmelig for Velvillie —, at den ikke paa væsentlig Maade berøres af disse Toldsatser, som ganske overvejende rammer brugte Møbler, der indføres, Møbler af fine Træsorter, medens derimod den Møbelimport, som vor Møbelindustri virkelig har Grund til at regne med i noget større Omfang, er en Import af Kontormøbler, Møbler af simple Træsorter. Atter her har vi et Tilfælde, hvor Tolden ikke paa nogen nævneværdig Maade virker som Beskyttelse, men efter sin Hensigt: fiskalt. Hvad Porcelæn angaar, kan det ikke nytte det ærede Medlem at sige, at